వేమన పంచాయతీ గ్రంథాలయం,
తేలప్రోలు :: కృష్ణా జిల్లా.

సినిమా సరదా

నన్ను వెంటనే బయలుదేరి రమ్మని రంగనాథం టెలిగ్రాం ఇచ్చాడు. అది చూసి మా ఆవిడ చాలా సంతోషించింది.

“పిచ్చిదానా, నీకు రంగనాథం సంగతి తెలీదు, వాడంత మంచివాడు లేడు. వాడంటే నాకిష్టం కూడా అనుకో. కాని వాణ్ణి నమ్మటంకన్న బుద్ధితక్కువపని లేదు. ఆకాశానికి నిచ్చెనవేసి, అది ఆనిందో లేదో చూడకుండా గబగబా మెట్లెక్కే రకం. వాడికి తగిలిన బొప్పెలు మామూలు మనుషులకు తగిలితే వాళ్లు ఈసరికి సన్యసించటమో రాజ్యాలేలటమో చేసిఉందురు. రంగడు అనుభవం ద్వారా నేర్చుకునే బాపతుకాదు. ఈ టెలిగ్రాం నమ్మి వెళ్లితినా సిద్దెన్న మాచారం వెళ్లినట్టవుతుంది.” అని మా ఆవిడ ఉత్సాహం పాడు చెయ్య ప్రయత్నించాను.

కాని మా ఆవిడ అంత సులభంగా నిరుత్సాహపడ లేదు. నిజానికి రంగడి లక్షణాలు కొన్ని మా ఆవిడలో

కూడా లేకపోలేదు. మేలెంచిగాని కీడెంచదు. ఒక మనిషికి కలిగే అనుభవాలలో కొంతవరకైనా ఆ మనిషి ప్రవృత్తి ప్రతిబింబిస్తుందని తెలుసుకోదు. "అదివరకట్లా అయింది. ఈసారి ఇంకోవిధంగా కావచ్చు." అనే ధోరణిలో ఉంటుంది. ఏక్షణాన ఏదిజరిగినా జరగవచ్చుననే వాళ్ళనే భరించటం కష్టం. ఏక్షణాన మేలు జరిగినా జరగవచ్చుననే దురాశగల వాళ్ళని భరించటం మరీకష్టం. మా ఆవిడ ఈరకం. రంగడుకూడా అంతే. పైపెచ్చు వీళ్ళిద్దరికీ నా తెలివితేటల్లోనూ, శక్తి సామర్థ్యాలల్లోనూ అంతులేని నమ్మకం నాలో ఈఇద్దరికీఉన్న విశ్వాసం ఏ ధనికుడికో ఉంటేనిరుద్యోగంతో బాధపడకుండా నాభార్యకూ పిల్లలకూ ఇంతతిండయినా పెట్టగలిగిఉండును. నే నామాట అన్నప్పుడల్లా మా ఆవిడ, "రోజులెప్పుడూ ఒకటిగానే ఉంటాయా ఏమిటి? రేపు మీరే అందరికన్నా ఎక్కువ సంపాదించవచ్చు." అనేది. కదిలిస్తే కంపంతా కదులుతుందని నే నెవరెవరికన్న ఎక్కువ సంపాదించవచ్చునో అడిగేవాణ్ణికాను. రంగడు కూడా నాతో, "ఏమిట్రా ! ఈ సంపాయించే వాళ్ళంతా నీకన్న మొనగాళ్ళా ?" అనేవాడు.

కాస్తో కూస్తో బుద్ధిమాంద్యంగలవాళ్ళకు తప్ప నాలో విశ్వాసం కుదరదు కాబోలని నే నొక్కొక్కసారి భయపడుతూ ఉండేవాణ్ణి. ఇంకో విచిత్రం ఏమిటంటే నాలో ఇంత విశ్వాసంగల ఈ యిద్దరూ నా నిర్ణయాలను కాస్తయినా గౌరవించేవాళ్ళుకారు. ఏదిచెయ్యాలో వాళ్ళు చెప్పే

వాళ్ళు, ఎట్లా చెయ్యాలనేది నాకు వొదిలిపెట్టేవాళ్ళు. ఎట్లా చెయ్యాలో తెలిసిన వాడికి, ఏది చెయ్యాలనేది ఎందుకు తెలియదో వాళ్ళకే తెలియాలి. ఇంత అసాధారణ ప్రజ్ఞావంతుణ్ణయిన నేను ఈ యిద్దరి గార్డియన్‌షిప్పులోనూ ఉంటూ ఉండవలసివచ్చేది.

నా మద్రాసు ప్రయాణానికి మా ఆవిడ టికెట్టు కొనడం తరవాయిగా అంతా సిద్ధం చేసింది.

"అదికాదే! ఆ బ్రాహ్మడు కార్డుముక్కతో పోయ్యేదానికి ఉభయముఖస్సులతో అర్జంటు వైరిచ్చాడుగాని ఆ డబ్బు నాకు పంపితే రైలుచార్జీకయినా ఉండేదికద! ఇప్పుడు పోవటానికి డబ్బేదీ?" అన్నాను.

"నా నాను తాకట్టుపెట్టండి కాసులపేరుతో పాటు కలిపి తీసుకోవచ్చు." అన్నది మాఆవిడ.

"ఇదివరకు నీ సొమ్ము దుర్వినియోగం చేసింది చాలదూ?"

"మీదంతా తల్లకిందులు వాదన. అవసరమైనదానికి ఖర్చుపెట్టేది దుర్వినియోగమంటారు. ఊరికేకూర్చుని తిన్నది సద్వినియోగమంటారు. నా నగలు తాకట్టుపెట్టటం కొత్తయినట్టు మాట్లాడతారేం?"

"అదికాదే! ఈ వెధవ సినిమా తీయటమేమిటి? వాడికీ నాకూ సినిమా తియ్యటం ఏమిటో ఎట్లాతెలుసు?

వీణ్ణి నమ్మి ఈవ్యవహారంలో దిగేవాడు వాడెంతటివాడను కోవాలి? నేను నేర్చుకోవటానికైనా ఉండదే?"

"చాలెసుకూ! మీరేవేవో దిక్కుమాలిన కథలన్నీ రాయటం లేదూ? సినిమాకు రాయలేరా యేం? అన్నీ చూసొచ్చినట్టు రాస్తారే? సినిమాకేం తెగులొచ్చిందీ?"

"ఎట్లా అయినా సినిమా అన్న తరువాత కొంచెం కష్టంకాదూ? దానికేవో ఏవుస్తయి" అన్నాను అయోమయంగా.

"ప్రతి సినిమా చూసివచ్చి విమర్శిస్తారే? అక్కడ బాగాలేదు, ఇక్కడ బాగాలేదు అంటూ? ఇన్ని సినిమాలు వచ్చినా ఒక్కటీ మీకు నచ్చదుగదా, ఇంకేం, వెళ్ళి అన్నిటికన్న మంచి సినిమా తియ్యగూడదూ?"

"వంటలో తప్పులు పట్టటమూ, వండటమూ ఒకటేనా?"

"చూస్తుంటే అదే తెలుస్తుంది. మీరు నేర్చుకోలేని విద్య ఉందా ఏమిటి?"

ఎంత గొప్ప నాకు!

"అదికాదే! అసలు సినిమాలైను చాలా ఛండాలపుది. అందులోకి రకరకాల వాళ్ళు దిగుతారు. తాగుడూ వ్యభిచారమూనూ. అంతా మాలగాడు!" అన్నాను.

"మన బంగారం మంచిదైతే!... చెడిపోదలిచిన వాళ్లు సినిమాలోనే పోవాలా?"...

మొత్తంమీద మా ఆవిడ గట్టిపట్టే పట్టింది. దొరికిన అవకాశాలు పోగొట్టుకుంటే ఎట్లాగన్నది. నా బద్ధకం తప్ప ఇంకేమీ లేదన్నది. కాని తీరా వెళ్ళితే ఏం జరుగుతుందో నాకు తెలుసు. శతవిధాల ఏమీ ఉండదు. నాలుగు రోజులపాటు కుక్కలల్లే నేనూ రంగడూ కలిసి పట్నమంతా తిరిగి, చివరకు తిండికూడా డబ్బులేక, రైలు చార్జికి కూడా ఎవరిదగ్గరో అప్పు చెయ్యవలసివస్తుంది. అట్లాకాక రంగడు నిజంగానే డబ్బుగలవాణ్ణి పట్టేసినట్టయితే కొంతకాలం వాడిడబ్బు తగలేసి, చివరకు పిక్చరుతీసే అసలు నాధుడు దొరక్క ఎవరిదారినవారు వెళ్లవలసి వస్తుంది. ఒకవేళ దారి తప్పి పిక్చరు తీయుటమే ఉన్నా అది అధమచిత్రాల్లో ప్రధమ చిత్రంగా తయారై అందులో నేకూడా ఉన్నానని చెప్పుకోవటానికి నామర్దా అవుతుంది. నాకు దరిద్రమంటే భయమే. అయినా, అంతకన్నా అసహ్యమేమంటే మోసం లేకుండా అమాయకుడి దగ్గరా డబ్బు కాజెయ్యటం. నిజంగా రంగడు సినిమా పిక్చరు తీయించటమే జరిగి, అందులో నేను డబ్బు సంపాదించటంకూడా జరిగిందా ఈ రెండు పద్ధతుల్లో ఏదో ఒకటి తప్పదు.

అయినా మా ఆవిడ వొత్తిడి భరించలేక పదిహేను రూపాయలు చేతబట్టుకుని మద్రాసు బయల్దేరాను.

* * *

నా రిప్లయి అందింది. రంగనాథం నా కోసం సెంట్రల్ ప్లాట్‌ఫారంమీద ఎదురు చూస్తున్నాడు. ఎందుకు బయల్దేరానా అని పశ్చాత్తాప పడుతూనే వచ్చానుగాని, నేను రావటంవల్ల వాడికి కలిగిన సంతోషం చూస్తే రావటం మంచిదే అయిందనిపించింది. డబ్బు పెట్టుబడి చేసే బసవయ్య పట్నంలోనే ఉన్నాడనీ, మూడరన్ హోటల్లో బస అనీ, త్వరలోనే లాడ్జి అద్దెకు తీసుకోబోతున్నారనీ రంగడు చెప్పగానే నా సంతోషం మరింత అయింది. వద్దంటున్నా వినకుండా నన్ను టాక్సీలో ఎక్కించి రంగనాథం మూడరన్ హోటలుకు తీసుకుపోయినాడు.

దారిలో వాడు నాకింకా కొన్ని కొత్త విషయాలు కూడా చెప్పాడు. అందులో ముఖ్యమైన అంశమేమంటే మనవాడికి బసవయ్యతో నేరుగా లావాదీవీలు లేవుట. బసవయ్య ఏకపుత్రుడు శ్రీనివాసులుట చక్రం తిప్పుతున్నది. బసవయ్య వేరుశనగలోనో పొగాకులోనో పెద్ద వ్యాపారం! ఎగుమతి వ్యాపారం - చేసి రెండో మూడో లకారాలు చేర్చాట్ట తన ముద్దుల కొడుకు కోరిక తీర్చలేక ఒకటంటే ఒకటి సినిమా ఫిలిముతీసి అందులో అసలు లాభం ఉన్నా లేకపోయినా-తిరిగివస్తే ఆ వ్యాపారంతో ముద్దుగా సీనుల్ను ఏర్పాటుచేసి తనదారిన తాను యథేచ్ఛగా వేరుశనగా, పొగాకూ అమ్ముకుందామని తీర్మానించాడుట బసవయ్య. రంగడు చెప్పే కబుర్లనుబట్టి సీనాయి పోర్తుపారం కణుపు దాటలేకపోయినాడనీ, పదహారో యేటనే ముండా ముతకా పెట్టాడనీ, సినిమా ఆలోచనలతో పోల్చిచూస్తే ఈసినిమా

తియ్యటమనేది అత్యుత్తమంగానూ అతి నిరపాయంగానూ బసవయ్యకు తోచిందని నేను అర్థంచేసుకున్నాను.

"అంతా బాగానే ఉందిగాని సినాయికి నువ్వెల్లా దొరికావు? నీకన్న అనుభవజ్ఞుడు లేకపోయినాడా?" అన్నాను.

"వాళ్ళ మొహం అనుభవం! అనుభవంకన్న ముఖ్యంగా కావలసింది మెదడు. ఇప్పుడు తీసే పిక్చర్లకంటె మనం చాలా మంచిపిక్చర్లు తియ్యవచ్చు" అన్నాడు రంగడు.

"మనం ఎవరు?" అన్నాను.

"నువ్వూ నేనూ, కావలిస్తే సీనునుకూడా వేసుకో. వాడుకూడా వుండనే వుంటాడాయె. వాడు మనం చెప్పినది కాదనడు. నువ్వొక్కడివి చాలవుట్రా?"

నాకింటిదగ్గిర ఉన్నట్టే అనిపించింది.

"మీ సినాయి చెప్పినట్టు మనం వినాలిపొస్తేనో?" అన్నాను.

"వెధవను పీక పిసికి పారెయ్యనూ? అంతా నువే చూసేట్టు వాడితో ముందే చెప్పాను."

"నీ తెలివి తెల్లారినట్టే ఉంది. నాకుమాత్రం ఏం తెలుసు?"

నేనిమాట అనేసరికి రంగడు పులినిచూసినట్టయి

"నీపుణ్యముంటుంది ఆమాటమాత్రం సీనాయిదగ్గిర అనకు. నీకంతా తెలుసునని వాడితో చెప్పాను. నిష్కారణంగా ఇద్దరిపరువూ పోతుంది," అన్నాడు.

రంగడినెత్తిన ఒక్కటిపెట్టి, నాదారిన నేను టాక్సీ వెనక్కు తిప్పుకు పోదామనిపించింది

"నేనేమేం చేస్తానని వాడితో కోశావు?"

"కథా డయిలాగ్సు రాయలేవూ?"

"అంతిమాత్రమే అయితే ఎలాగో ఏడుస్తాను. నేను తప్పు చేస్తే డైరెక్టరుగాడుంటాడుగా సరిదిద్దటానికి?"

"నువే డైరెక్టు చేస్తావన్నానే."

"నేనా, నీకేమైనా మతిపోయిందా యేం?"

"చాల్లేరా నీ నంగివేషాలూ! వెధవది తెలుగు పిక్చరు డైరెక్టు చెయ్యలేవా? నువు నాటకాలాడించలా? రిహార్సల్సు చేయించలా? అడిగే వెధవలేడుగాని నేను అమాంతం పదిపిక్చర్లు డైరెక్టుచేసి పారేద్దునే!"

"పనివొద్దు. ఈ ఒక్కటీచెయ్యి నీపుణ్యం వుంటుంది" అన్నాను

"సరే, అంతిగా అయితే డైరెక్షను విషయం తరవాత మెల్లిగా సీనుతో నేచెబుతాగాని, ముందరిగా నీకు చాతకాదని అనెయ్యకు," అన్నాడు రంగడు.

"ఇంకేమేం చేస్తానన్నావు?" అన్నాను.

"ఇంతే. ఇంకేముంది?" అన్నాడు రంగడు. వాడింకేదో దాస్తున్నాడని నాకు సందేహం కలిగిందిగాని తరిచి అడగలేను. ఎందుకంటె వాడి మొహంచూస్తే జాలివేసింది. నేను డైరక్షను చెయ్యలేనురా బాబూ, అంటే చెయ్యనన్నట్టు అర్థంతీసుకుని, తను నేను నమ్మించి నడిసముద్రంలో ముంచినట్టు వాడు భావించుకున్నాడు. వాడి మొహంచూస్తే నాకా సంగతి స్పష్టమయింది. వాణ్ణి పుస్తకం చదివినట్టు చదివెయ్యగలను.

మనని అభిమానించేవాళ్ళు లేకపోతే లేరని ఏడుస్తాంగాని, వీళ్ళు మనమీదవేసే భారంచూస్తే ఒక్కొక్కసారి కీర్తికన్న అజ్ఞాతవాసం మేలనిపిస్తుంది.

* * *

హోటల్లో ఒక డబుల్‌రూములో బసవయ్యా కొడుకూ వుంటున్నారు. దాని పక్క గదిలోనే ఒకసీటు మనవాడు, రంగనాథం ఆక్రమించాడు. రెండోసీటు ఖాళీగానే వుండటంవల్ల దాన్ని నాకిచ్చేశారు. టాక్సీలో నుంచి నేనూ, రంగడూ దిగుతుండగా బసవయ్యగారు తన గది గుమ్మందగ్గిర నిలబడి మీసాలు తుడుచుకుంటూ నన్ను చూసి తలఆడించి, "వచ్చారా?" అని గంభీరంగా అడిగి, మరోమాటలేకుండా గదిలోకి వెళ్ళిపోయినాడు. ఆయనకు యాభైయేళ్ళుంటై. చేతులకుమురుగులున్నై. వెనక ముచ్చట ముడి.

కాఫీతాగి, గడ్డంగీక్కుని, నేను స్నానంచేసి వచ్చే సరికల్లా సీనుగాడు ఎక్కడినుండో వచ్చి రంగడితో పది మంది పెట్టుగా మాట్లాడుతున్నాడు.

"మీరు రారేమో ననుకుని భయపడ్డాం. మీ కోసమే అంతా ఆపిఉంచాం. కథవేమైనా ఆలోచించారా?" అని ఆత్రపడ్డాడు సీనాయి.

"ఉండరా! ఇప్పుడేగద వాడొచ్చింది," అని రంగడు వాణ్ణి కోప్పడ్డాడు.

సీనాయి ఆత్రం వర్ణనాతీతం. వాడికున్నంత సినిమా వెర్రి ఎవరికీ ఉంటుందనుకోను. సాధ్యంకాదుగాని ఆ సాయంత్రానికే వాడికి సినిమా తీసి పారెయ్యాలని వుంది. ఆమాట నోటంట అన్నాడు కూడాను.

"నాటకం ఆడినంతసేపేగదా సినిమాకూడా ఆడేది? ఒక్కరోజులో నాటకమల్లే ఎందుకు తియ్యకూడదో?"

తాను తియ్యబోయే చిత్రంగురించి మాట్లాడటాని కేమీ లేకపోతే ఇతర సినిమాకంపెనీలను గురించీ, చిత్రాలను గురించీ, మాట్లాడేవాడు. చెవికోసిన పిట్టల్లే ఒకటే వాగుడు. మేం భోజనం చేసేలోపుగా తను పుట్టింది లగాయతు చూసిన మూవీలూ, టాకీలూకూడా వర్ణించాడు. ఆ తరవాత ప్రస్తుతం తీస్తున్న చిత్రాలన్నిటిలోనూ ఎవరెవరు నటిస్తున్నారో, ఎవరెవరు కామెరాలు తిప్పుతున్నారో, సౌండు రికార్డు చేస్తున్నారో, ఏయే స్టూడియోల కెవరెవరు

పి త్తుందార్లో అన్నీ చెప్పాడు. వాడు ఇంత సంభాషణమధ్యా అయిదునిమిషాలకొకసారి గగయ్యను గురించీ రామతిలకాన్ని గురించీ చెప్పటంచూసి వాళ్ళిద్దరూ వాడికి అభిమాన తారలేమో అనుకున్నా. నే ననుకున్నది నిజమేగాని దానికి కారణం నేనూహించినదికాదు. కలకత్తాలో సావిత్రి చిత్రం తీసేటప్పుడు సీనుగాడి స్నేహితుడక్కడేవుండి ఒకరోజు షూటింగు చూశాడుట.

సీనుగాడి సంభాషణలు రెండున్నర నిమిషాలకన్న భరించటానికి టానిక్కుల సహాయం అవసరం. భోజనం చెయ్యగానే నిద్రపోవటం అలవాటని వంక పెట్టి తప్పించుకున్నాను.

మధ్యాన్నం మూడుగంటలకల్లా సినిమాకు వెళ్ళే ప్రోగ్రాం దగ్గిరలో వెస్టెండులో ఇంగ్లీషు సినిమా వుంది. దానికి వెళ్ళాక ఇంటర్వెల్లో సీనాయి ఇంగ్లీషు సినిమాల్లో లోపాలమీద ఉపన్యాసం ప్రారంభించాడు అందరూ మా కేసి చూస్తున్నారు. నాకు సిగ్గేసింది. చర్చ సీనాయికీ, రంగడికీ వొదిలేసి నేను వాళ్ళవెంట రానట్టు మొహం పెట్టి దిక్కులు చూడసాగాను.

సినిమా అయిపోయే టైముకి సీనాయి నన్ను “ఏమూయ్” అని పిలుస్తున్నాడు.

“ఇప్పుడేంచేస్తాం?” పోయి ఎక్కడన్నా తాగుదామా? జలాన్ని ముందు బ్రాందీ లేకపోవటం ఏమిలోటూయ్?” అన్నాడు సీనాయి.

"నాకు లైమ్‌జూస్ తప్ప సయించదు" అని చెప్పాను.

"నాన్సెన్స్! మా వెంట రాకపోతే నేనొప్పను. చెప్తే వొస్తే," అన్నాడు సీనాయి

"మనవాడికూడా అలవాటుందిలే, అప్పుడప్పుడూ!" అని రంగడు సీనాయికి ప్రోత్సాహం యిచ్చాడు.

సీనాయితో సావాసమంటే నాకెంత వెగటుగా వుందో రంగడు అర్థంచేసుకోలేదు. రంగడు మంచివాడు. సర్వసముడు నేనంత నిష్కల్మషహృదయుణ్ణికాను. కపటిని. ఎంతో విచారించిగాని నేను స్నేహంచెయ్యను. నాకిష్టంలేని మనిషిని అంతదూరాన ఉంచటానికి నా అంతరాత్మ అంగీకరిస్తుంది. సీనాయితో స్నేహంచెయ్యటం నాకిష్టంలేకపోగా, వాడు నాస్నేహం సంపాయించే పద్ధతులుకూడా నాకు రుచించలేదు.

"నేను రానులే, మీరిద్దరూ వెళ్ళండి. నాకు కొద్దిగా పనికూడావుంది." అని వాళ్ళ జవాబుకోసం చూడకుండా సాగివెళ్ళాను.

ఆరాత్రి నేనింటికి వెళ్ళేసరికి రంగడు ఒక్కడే ఉన్నాడు. సీనాయి ఏమైనాడని అడిగితే, "ఆం వెధవ!" అని సమాధానం చెప్పాడు. అంటే అర్థమేమిటంటే ఏ కొంపలోనో దూరాడని బయటపెట్టాడు.

"వీడి ఈ వేషాలు సమర్థించా వీడిస్నేహం సంపా

దించావ్? నువ్వుకూడా ఏదో కొంపలో దూరలేకపోయి నావా?” అన్నాను.

“ఛీ, ఛీ! నేను వాణ్ణి నిరుత్సాహపరచబట్టి ఇప్పుడు నయంకాని, నేను లేకపోతే మరీ అన్యాయంరా!” అన్నాడు.

“నాకాతేడా కనిపించలేదు,” అన్నాను. సీనాయిని అంతకుపూర్వం ఎరక్కపోయినా.

పాపం, వెంగడికి నామాట వేదవాక్యం. ఇవాళ వరకూ వాడు సీనాయిని అసహ్యించుకుని ఉండడు. నేను అడుగుపెట్టగానే వాడు సీనాయిని గురించి నాకోసం తన అభిప్రాయం మార్చుకోవటం ప్రారంభించాడు.

* * *

తరవాత సినిమాతీసినా తీయకపోయినా ప్రస్తుతం వీళ్ళు పెడుతున్న ఖర్చుచూస్తే నాకు మండిపోయింది. మానలుగురికీ రోజుకుపదిహేనురూపాయలచొప్పున హోటలువాడుకాజేస్తున్నాడు. నెలకు ముప్ఫైరూపాయలుపారేస్తే మంచిఇల్లు దొరుకుతుంది. పూటకు నాలుగణాలకు ఎక్కడైనా భోజనం దొరుకుతుంది. టిక్కెట్టు పుస్తకాలు కొంటే ఇంకా చవుక. ప్రస్తుతంమాకు అర్జంటు పనులేవీ లేవు. అయినా ఇల్లుకదిలితే టాక్సీ. బస్సుమీదో, ట్రాముమీదో పోగలిగిన చోట్లకుకూడా టాక్సీలే. సినిమాకుపోతే రూపాయిబేడ టిక్కెట్టుకు తక్కువ కొనటం

లేదు. ఇదికాక రోజూ తాగుడు, రోజూ ముండలు, పిటికని సీనుగాడు ఎంతఖర్చు పెడుతున్నాడో నాకు అంచనా లేదు. గడిచిన రెండు సంవత్సరాలలోనూ ఏనెలా నేను పాతిక రూపాయలు మించి ఖర్చుపెట్టి వుండలేదు. రోజుకు పదీ పదిహేను తక్కువ కాకుండా దుర్వ్యయం అవుతుంటే చూస్తూ వూరుకోవటం నాకు చాతకాలేదు. ఒకరోజు సీనాయి నన్నూ రంగణ్ణీ వెంటపెట్టుకుపోయి. ఒకసిల్కుతాను బేరంచేశాడు. కొన్నాడు, మాముగ్గురికీ మూడు రెళ్ళు ఆరు చొక్కాలు కుట్టించటానికి టెయిలరుదగ్గిరికి ప్రయాణంకట్టాడు. ఆ అవకాశం తీసుకుని సీనాయికి మంచి లెక్చరిచ్చాను.

“నేను చాలామంది వ్యాపారస్తుల్ని చూశాను. వాళ్ళలో బాగా బతికేవాళ్ళనీ చూశాను. కాని వాళ్లెవరూ ఇట్లా పెట్టుబడి డబ్బు మంచినీళ్ళుగా వాడరు. ఏమైనా సరదాలుంటే లాభాలతో తీర్చుకుంటారు. నువుఖర్చుచేస్తున్నది ఎవరిడబ్బోకాదు నీదే:” అన్నాను.

“డబ్బంటే చేదయినట్టు మాట్లాడుతున్నావే?” అన్నాడు సీనాయి. నాదొంగెత్తు బయటపెట్టిన వాడల్లే.

“నాకు డబ్బు చేదుకాదు. నాకోసం నువు ఖర్చు పెట్టేదంతా రొక్కంగా యిచ్చుకుంటే దాంతో నాఖర్చులు గడుపుకోగా నాభార్యాబిడ్డలనుకూడా హాయిగా మేపగలను. ఖర్చయే డబ్బుకు క్రమమైన ప్రతిఫలం రావటంలేదని విచారిస్తున్నాను.” అన్నాను.

“మనకు రేపుసినిమామీద లక్షరూపాయలు లాభం

వస్తుయి, ఏం ఖుస్సుచేస్తే? మనం చెయ్యబోయ్యేది అంత అడవా వ్యాపారమూ? దర్జాగా, పెద్దెత్తుగా ఉండాలి. రూపాయలు పారేసేవాడికే రూపాయలు. అణాపైస లెంచే వాడికి అణాపైసలే." అన్నాడు సీను ప్రపంచాన్ని కాచివడ బోసిన వాడల్లే.

"ఏదో తోచింది చెప్పాను. ఇందువల్ల నాకు ఒరిగే దేమున్నది?" అన్నాను. నేనెంత చెప్పినా వినక దర్జీవాడితో నా కొలతలుకూడా తీయించాడు

తరువాత నాతో రంగనాథం రహస్యంగా, "ఏమురా వాడికి అటువంటి సలహా రుచిస్తుందనా? వాడిడబ్బు వాణ్ణి తగలేసుకోనీ, నదేంపోయింది? నాదేంపోయింది?" అన్నాడు

"తీరా పిక్చరు తియ్యటానికి డబ్బులేకపోతే?" అన్నాను.

"ఆ సంగతి వాడికి తెలీదా?"

వాడికి మంచీ చెడూ తెలీదనేగా నువ్విప్పుడు నాతో అన్నదీ?"

"పోదూ, నీ కవతు చెప్పగలవూ? నీతో ఎప్పుడూ ఇంతే అందరికీ బుద్ధిచెప్పాలంటావు. నీకేం పొరుగుతుంది. అందుకే నిన్నుచూస్తే ఎవరికీ ఇష్టంవుండదు. నువ్వుచెప్పి ఎవణ్ణన్నా ఎప్పుడన్నా బాగుచేశావా?"

ఆలోచించాను. ఆ చివరిముక్కలో అబద్ధం వున

పించలేదు. కాని మనుషులు మారగలగటం నా అంత రాత్మకి రుచించలేదు. నా ఆదర్శమూ, విశ్వాసాలూ అన్నీ మనుషులు మారగలరనే విశ్వాసంమీదే ఆధారపడి ఉన్నట్టుగా తోచింది.

"ఇతరులను బాగుచెయ్యలేకపోవటం నా అసమర్థత అయివుండాలి. అంతేగాని బాగుచెయ్యటం అసాధ్యమైకాదు నన్ను ఆవిద్య నేర్చుకోని, ఇంకోడు తప్పుచేస్తున్నట్లు నిష్క ల్మషమైన నీ అంతరాత్మకు తోస్తున్నప్పుడు ఊరుకుంటే నువ్వేం మనిషివి? నా తప్పులు ఎవరో దిద్దకపోయినట్టయితే నేనేస్థితిలో ఉండేవాణ్ణి?" అన్నాను.

"నీసంగతివేరు. నువ్వు నేర్చుకోగలవేమో, సీనాయి నేర్చుకోలేడు. వాడు నిన్నుగురించి ఏమన్నాడో తెలుసా? 'ఇటువంటివాడు సినిమా లేం తీస్తాడు? పదిరూపాయల నోటు చూసి దడుచుకునేవాడు!' అన్నాడు. నేను చివాట్లు పెట్టా ననుకో. అయినా నువ్వు డబ్బువిషయం నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నట్టు కనిపిస్తే వాడికి కాస్త ధైర్యంగా ఉంటుంది... తరవాత డైరక్టను విషయంకూడా వాడితో మాట్లాడా. నువ్వే డైరెక్టుచెయ్యాలనుకున్నావని చెప్పేటప్పటికి వాడు కంగారు పడ్డాడు. ఏంచేసేదీ? "ఒకకోతకోశా. నువ్వు సంభాషణలూ, పాటలూ రాస్తే మరొకరు డైరెక్టు చెయ్యటం బావుంటుం దనీ, ఒకమనిషే అన్నీ చెయ్యటం కుదరదనీ చెప్పా. పేరున్న డైరెక్టరును తెస్తే ఏ రెండుమూడువేలో ఇవ్వాలిసి వుండదా అన్నాడు. అంటే అఖర్చు మేం వేసుకోలేదు.

అందుచేత నే నన్నానుకదా "ఎవరో అసిస్టెంటు డైరెక్టరును చవుకలో తెచ్చి వాడిమీద నిన్ను పెడితే వాణ్ణి డైరెక్టరు చేసినట్టువుంటుంది, నువు వెనకవున్నావన్న ధైర్యమూ వుంటుంది." అన్నాడు రంగడు.

"ఎవరీ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు? దొరికాడా? పాతకాలా?

"దొరికాడు లే వెయ్యిహూపాయలకు మాట్లాడాం. ఇవాళ రెండువందలు అడ్వాన్సిచ్చి బుక్ చేస్తున్నాం.

"మీసాహసంచూస్తే అజ్ఞానం వెనక లేందీ ఇంత సాహసం ఎవరికైనా ఉంటుందా అనిపిస్తున్నది. మనెవరికీ సినిమాలు తీయటం తెలియదు. డబ్బిచ్చయినా అనుభవం వున్నవాణ్ణి పెట్టుకోవద్దుట్రా? డైరెక్టరుగా పెట్టుకునేవాడి కేమైనా తెలుసునో తెలియదో నిర్ణయించేది నువ్వా. సీనాయి నూనా? పోనీ మీరాయినా వాణ్ణి పరీక్షించారా? లేదు. డైరెక్టరంటూ ఒకడికి పెత్తనం ఇచ్చి వాడిమీద నన్ను అధికారిగా పెడతారా? నేను డైరెక్షనుకు పనికిరానో అంటుంటే డైరెక్టరుమీద అధికారం చలాయించటానికి పనికివస్తానా?

రంగడు, పాపం, నన్నిక భరించలేకపోయినాడు.

"మేము ఏదిచేసినా నీకు నచ్చదు. నువు చెయ్యవు. ఎట్లారా నీతో?

వాడి అజ్ఞానాన్ని బలపరచని కారణంచేత నేను రంగడికెంత ప్రతిబంధకంగా తయారయినానో నేనూహించు

కోగలిగాను. వాణ్ణిచూస్తే జాలివేసిందిగాని ఆమోదించటం నాతరంకాలేదు.

"మీ యిష్టంవచ్చినట్టు ఏడుచుకోండి. మధ్య నాదేం పోయింది?" అని తాత్కాలికంగా అస్త్రసన్యాసం చేశాను.

* * *

ఆనాడు డైరెక్టరు మాగదికి వచ్చాడు. మాట్లాడుతుంటే నాకు అతను వాటిపోలికలు రామన్నగా కనుపించాడు. వాడు కొన్నివిషయాల్లో సీనుగాడికి దీటయినవాడే. వాడు అయిదునిమిషాల్లో అరడజను పిక్చర్లుతీసి ఆరులక్షలు లాభంచూపించాడు. "మీరెవరు? సినిమాలు తీయటంలో ఏమి అనుభవం వుంది?" అని అతను అడిగిన పాపాన పోలేదు

"ఏమండీ, మూర్తిగారూ? మనం ఏసబ్జెక్టు తీసుకుంటే బాగుంటుందంటారు?" అన్నాడు సీనాయి డైరెక్టరు మాటలను నిర్దాక్షిణ్యంగా తోసేస్తూ. ఎవరన్నా తనతో మాట్లాడుతున్నప్పుడు సీనాయి వింటున్నాడనుకోవటానికి లేదు.

ఇప్పుడు సీనాయికి చాలాసంతోషంగా వుంది. ఇంతకాలానికి తనకు సినిమా చిత్ర నిర్మాణం గురించి తనతో మాట్లాడే అర్హతగలవాడు దొరికాడన్న సంతోషం వాడి మొహాన కనిపించింది. ఇక నాతో ఏదన్నా చెప్పటానికిగాని, నన్ను అడగటానికిగాని సీనాయికి అవసరంలేదు.

అంతా ఒకగంటలోపుగా సీనాయి మూర్తిని "ఏమండీ" అనటంమానేసి "ఏమిటయ్యా" అనీ, అదికూడా మానేసి "ఏమిటోయ్" అనీ అన్నాడు. పొద్దూకేలోపల ఏమిరా అంటే ఏమిరా అనుకునే స్నేహం మూర్తికీ సీనాయికీ ఏర్పడి తీరుతుందని నాలో నేను దృఢం చేసుకున్నాను. మూర్తితో తను స్నేహం చెయ్యటంవల్ల నేను అసూయపడి చచ్చిపోతానని సీనాయి అనుకుని ఉన్నా, నాకాశ్చర్యం లేదు.

మూర్తికి రెండువందలూ అడ్వాన్సిచ్చారు. రెండు పచ్చనోట్లు భక్తితో మడిచి జేబులో పెట్టుకోగానే మూర్తి పక్కా వ్యాపారస్తుడయిపోయి, "మనం సోషల్ పిక్చరే తీయటం మంచిది. నాదగ్గిర ఒకటి రెండు కథలున్నాయి. నచ్చితే వాటిని తీసుకోవచ్చు. లేకపోతే కొత్తది రాసుకోవచ్చు. కథ అనుకోగానే మనం నటులను బుక్కు చేసుకోవచ్చు. సినేరియో నేనేరాస్తాను. సంభాషణలూ అవీ రాయించుకుని రిహార్సిల్సు ప్రారంభించవచ్చు." అని ప్రణాళిక ఏర్పాటుచేశాడు.

ఆరోజు లగాయతు రోజూ మూర్తి రాసాగాడు. అతనూ సీనాయీ కలిసి ఎక్కడెక్కడో తిరిగేవారు. ఏమీ మీటో చేసేవాడు అప్పుడప్పుడూ రంగడుకూడా వాళ్ళ వెంట వెళ్లేవాడు. పుచ్చుకున్న రెండువందలూగాక మూర్తి సీనాయితో, "అగే బ్రదర్, ఒక ఫైవర్ ఇట్లా పారెయ్యి?" అని అయినకూ కాయలనోట్లు పుచ్చుకుంటూ ఉండేవాడు.

"అబ్బే నాతో మీకేమీ పనిలేదు. నేను తిరిగి వెళ్ళి పోతాను," అని చెప్పాను మా రంగడితో.

"ఛీ ఛీ అదేమిట్రా? ఉన్నపనంతా సినీలోనే ఉంటేనూ?" అన్నాడు రంగడు.

"నాపనేమిటో, ఎంతఇస్తారో తేల్చి ఏదో కంట్రాక్టు తగలేయించు. మూర్తి నాతరవాత వచ్చాడు. ఏదో లెక్కన అతనికి ముట్టుతున్నది. నేనిక్కడ కూర్చుని హోటల్లో తింటుంటే ఇంటికగ్గిర వాళ్ళేం కావాలి?" అన్నాను.

"ఆమాట చెప్పరాదూ? ఇవాళే మనియార్డరు చేయిస్తాను. ఎంత? ఓ పాతిక పంపనా?" అన్నాడు రంగడు.

"ప్రస్తుతం పాతికపంపు తరవాత చూద్దాం," అన్నాను.

పది, పదిహేనురోజులు గడిచినై. ఇన్నాళ్ళూ అత్తుక్కుపోయిన సీనూ మూర్తి ఊం వచ్చినట్టు నాకేదో సందేహం కలిగింది. సీను మళ్ళీ అకస్మాత్తుగా నా ప్రాణమిత్రుడు కావటానికి ప్రయత్నించాడు. స్టూడియో బుక్ చేశామనీ, రెండుమూడు కథలు ఆలోచించామనీ చెప్పి అందులో ఏదిబాగుందో చూసి, ఏదీ బాగాలేకపోతే నన్ను సొంతాన రాయమని అడిగాడు సీనాయి.

వాడు చెప్పిన కథలన్నీ వింటే నాకేదీ బాగాలేదు. అన్నిటిలోనూ రాజులూ రాణులూ వున్నారు ఒకదానిలో పిస్తోళ్ళున్నాయి, మరొకదాన్లో కత్తియుద్ధం ఉంది.

"ఇవన్నీ పదేళ్ళక్రితం తీసిన సైలెంటు చిత్రాల కథలే," అన్నాను

"అయితే నువ్వొక నూంచి కథరాయి," అన్నాడు సీనాయి.

"కథ ఏదో ఒకటి చూడవచ్చు. కాని నాకా సినేరియో ఏమిటో తెలిదే?" అన్నాను.

"అది మూర్తిగాడు చూసుకుంటాడులే." అన్నాడు సీనాయి

నిజానికి నేను కథగురించి ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాను. సినిమాకథకు కేంద్రంలో ఒక సార్వజనీనమైన అంశం వుండాలని ఎక్కడో చదివాను. ఆడదాని మానసంరక్షణమో, మాతృత్వమో ఏదో ఒకటి ఏడవాలి. అందుకని ఆరెండు అంశాలూ కలిసివచ్చేటట్టు ఒకకథ ఆలోచించి పెట్టాను.

నేను చెప్పేకథవిని సీనాయి సంతోషంతో గంతు లేసి, "ఇది చాలా ఫస్టుగా ఉంటుందబ్బాయ్!" అని మళ్ళీ వచ్చి కూచుని రంగడితో, "ఏమిటో అనుకున్నాను. ఆ మూర్తిగాడు కథవిషయంలో వొట్టి బోకురా!" అన్నాడు.

"అతను డైరెక్టుచేస్తానని వచ్చాడు కథ రాస్తానని రా లేదు," అన్నాను.

మళ్ళీ మొదలుపెట్టావా నీ వెధవధోరణి, అన్నట్టు సీనాయి నావంక ఒకచూపుచూసి ఆ పరిస్థితుల్లో నన్ను క్షమించటానికే నిశ్చయించుకున్నట్టుకనపడ్డాడు. ఇన్నాళ్ళూ

నన్ను తాను శిక్షించినట్టూ నాలో కొంత పరివర్తన కలిగినట్టూ వాడూహించి ఉండాలి పాపం.

"అయితే ఈ కథలో కొన్ని మార్పులు చేస్తే బాగుంటుంది," అన్నాడు సీనాయి.

"ఏమిటవి?" అన్నాను.

"కథానాయికను తండ్రి అప్పుల బాధవల్ల ఆ ధనవంతుడికిచ్చి చేసేబదులు, ఆ అమ్మాయికి సవతితల్లిని పెట్టి బాధలు పెడితే ఇంకా బాగుండదూ? ఇంకా అంతకన్న మంచి ఆలోచన చెప్పనా? ఆ అమ్మాయిని అడవి టార్జానులాగా చూపిద్దాం. అడవిలో ఆమె ధనికుడికి దొరుకుతుంది. తెచ్చి పెళ్ళిచేసుకుంటాడు. వాడు తనకు వద్దని చెప్పటానికి మాటలు రావుగా? గర్భాదానంనాడు రాత్రి కొందరు అడివి మనుష్యులు వచ్చి ఆ పిల్లను ఎత్తుకుపోతారు..."

"ఎందుకూ?"

"ఎందుకేమిటి? అడవిమనిషి ఒకడు ఆపిల్లను మోహించినట్టు పెట్టవచ్చు"

ఈధోరణిలో సీనాయి నాకథను తిరగరాస్తూ వెళ్ళాడు. ఆఖరుకు వాడు తేల్చిన కథకూ నేననుకున్న దానికీ సంబంధం లేకుండా పోయింది.

"ఈవిధంగా రాయమన్నావా? అన్నాను.

"ఏమో, నాకేం తెలుస్తుందీ? నేనేదో వాగాను. బాగుంటేరాయి" అన్నాడు. కూచుని రాశాను.

ఒకరాత్రి సీనాయి నాకథచదివి దమ్మిడీ అంత మొహం చేసుకుని "చూశావా? నేచెప్పింది ఒక్కటైనా పెట్టలేదు," అన్నాడు.

"అదికాదు, నువ్వు ఏ అధికారంతో చెబుతున్నదీ నాకర్థం కావటంలేదు. ప్రొప్రయిటరు హోదాలో ఏమార్పు చెయ్యమన్నా చేస్తాను. అంతా నువేచెప్పి, ఆఖరుకు నిర్ణయం నన్నే చెయ్యమంటే, నా నిర్ణయం చేశాను!" అన్నాను.

"ఆకాడికి నేను నోరునొప్పెత్తేట్టు చెప్పింది దేనికి?"

"ఏమో! నీకు కథరాయటం గురించి ఏగుడ్డూ తెలీదు. కథచెప్పటం నీకు సరదా. నీ బుద్ధికి తోచిందల్లా సరదాగా చెబుతావు. నాకు కథరాయటంపని. కథరాసేటప్పుడు నాకు కొన్ని బాధ్యతలు ఏడిచినయి. వాటిని సరిగా నిర్వర్తించడం పెద్దపని. అట్లాకాక నీ పూచీమీద నన్ను ఏమి రాయమన్నా రాస్తాను" అన్నాను.

"ఎక్కడ తద్దినం వచ్చిందిరా, బాబూ!" అని వాపోయినాడు సీనాయి.

"ఆమాట వెంటనే ఉపసంహరించుకోకపోతే నేనీ క్షణం మావూరు వెళ్ళిపోతున్నాను." అన్నాను.

సీనాయి తక్షణం క్షమాపణ ఇచ్చి, క్షమాపణ ఇచ్చిన

బింకంకూడా లేకుండా నవ్వుతూ, "నువుతప్ప ఇంకెవడూ తెలిసినవాడు లేడని నీ నమ్మకంకాదూ ?" అన్నాడు.

"కనీసం నాకన్న తెలివిగలవాణ్ని నేను వెంటనే గుర్తించగలను. కొందరికది కూడా చాతకాదు." అన్నాను.

అప్పటికా విషయం అంతటితో సరిపోయింది.

మర్నాడు నేనూ, రంగనాథమూ, సీనాయీ కలిసి ఏదో సినిమాకు వెళ్లాం. సినిమా ప్రారంభం అయి ఒక అయిదునిముషాలన్నా కాకమునుపే సీనాయి, "మనం ఈ కథ తీస్తే ?" అన్నాడు. చూద్దామన్నాను.

ఇంటికి వచ్చినాక, "ఇదిఖరారు. మనం ఇవాళ చూసిన పిక్చరు తీసేద్దాం." అన్నాడు సీనాయి. ముందు వెనుకా చూడకుండా నన్ను రాసుకుపొమ్మన్నాడు. రాశాను.

మర్నాడు సీనాయి మరోసినిమా చూసివచ్చాడు. అది రాయమన్నాడు. ఇన్ని కథలు రాయటానికి నాకు ఓపిక లేదన్నాను. సీనాయి మొహం చిట్లించి, "మన మొదటి కథ బాగాలేదు. ఇంకొకటి ఏదైనా రాయి" అన్నాడు.

"రేపు మనమందరమూ కూర్చుని చర్చించుకుందాం. ఇటువంటి కథ అనుకుందాం. ఆ తరువాత నేను రాస్తాను. నీ చపలచిత్తంతో నువ్వెన్నటికీ ఒక నిర్ధారణకు రాలేవు." అన్నాను.

*   *   *

సినిమా తీయటానికి - సన్నాహాలు అతి చురుకుగా సాగిన్నై, సీనాయీ డైరెక్టరూ కలిసి కథ నిర్ణయించుకున్నారు. దానికి ముక్కూ-మొహమూ ఉన్నట్టు నాకు కనిపించలేదు అదివరకు వచ్చిన ఫిలుములలో ఉన్న సన్నివేశాలు కానివి ఒక్కటీ ఇందులో లేదు.

ఆ తరువాత ఆడవాళ్ళ బుకింగు ప్రారంభమయింది. సీనాయి తనకు సంబంధంఉన్న ఒక ఆడదాన్ని తెచ్చాడు. డైరెక్టరు మూర్తి తనకు సంబంధంఉన్న మరో కతెను, దానితో సంబధముున్న మరొకతెను తెచ్చాడు ఈవచ్చినవాళ్ళెవరికీ డొక్క-శుద్ధి లేదు. క్రమంగా సీనాయి చుట్టూ ఒకరకం మనుష్యులు చేరసాగారు. వీళ్ళంతా చేరి తీయబోయే పిక్చరుగురించి మాట్లాడుతుంటే నాకు భయంవేసేది. ఇంత ఆత్మజ్ఞాన విమూఢులుకూడా ఉంటారా? వీళ్ళు సినిమా తీస్తామని రావటమూ, వాళ్ళు రావటానికి ఏ అంతరాయాలూ లేకపోటమూ చూస్తే నాకాశ్చర్యంగా ఉండేది.

అదివరకల్లా నాకు సినిమావ్యామోహం లేదనుకునే వాణ్ణి. కాని నాకు తెలీకుండా ఉండి ఉండాలి. ఇప్పుడు సినిమాగురించి నాకున్న అసహ్యంచూస్తే వెనక నాకున్న భావం వ్యామోహమే అయిఉండాలి. ఇంకేమై ఉంటుందని పించింది. ఈ మూకలో నేనుకూడా ఒకణ్ణనుకున్నప్పుడల్లా ఏదో వింత వికారం నాలో కలుగుతూ వచ్చేది. ఒకవేళ నేను మడిగట్టుకున్న మనిషినేమో? ఎవరితోటీ కలవటం నాకిష్టంలేదేమో? అదివరకల్లా ఈ రహ

స్యం నేను తెలుసుకోలేకపోయినానేమో? లేకపోతే జాతినీ కులాన్నీ పాటించనినేను ఈ మనుషులను ఇంత నీచంగా ఎందుకు చూస్తున్నాను? ఈ ఆలోచనలు నన్ను బాధించ సాగాయి.

అన్నిటికన్నా నన్ను మరీ బాధిస్తూవచ్చినది డబ్బు. డబ్బేమో సినిమాపేర నీటిపాలుగా ఖర్చయిపోతున్నది. నా చేతికి ఒక దమ్మిడీ వచ్చిందిలేదు. వచ్చి రెండు నెల్లయింది. ఇంటికొక నలభైరూపాయలు వెళ్లినై. నాకింద ఏరెండువందలో ఖర్చయినై. కాని దానివల్ల నాకేమీ ఫలితం కలగలేదు హోటళ్లవాళ్లూ వాళ్లూ బాగుపడ్డారు. నేనుచేసినపనిఅసలే లేదు నన్నింటిదగ్గిర కూర్చోబెట్టి ఈరెండువందల్లో సగం ఇచ్చినా నాకో అయిదారునెల్ల గ్రాసం ఏర్పడి ఉండును. ఎన్నో కంట్రాక్టులు రాశాను. ఎన్నోవందలు అడ్వాన్సిచ్చారు. వేషం వెయ్యటానికి తెచ్చిన వాళ్ళలో నాకున్న పాటి మొహంకూడా లేనివాళ్ళున్నారు. పాడటానికి వచ్చిన వాళ్ళలో నాపాటవిని ఆనందించే నిర్భాగ్యులున్నారు. వాళ్ళందరిపేరా కంట్రాక్టులున్నై. నాపేర ఎందుకు లేవంటే నేను పెళ్లివారి తరపు మనిషిని!

పోనీ రెండునెల్లు విశ్రాంతిగా కూర్చున్న తృప్తి అయినా నాకు దక్కిందా అంటే అదీలేదు. నేను కథరాయటమే కాక, అది ఆమోదించబడుతుందనే నమ్మకంతో దానికి సంభాషణలుకూడా రాశాను. పాటలుకూడా రాసేవాణ్నేమోకాని, ముందుగా మ్యూజిక్ డైరెక్టరు ఏవేమట్లు తస్కరిస్తాడో తెలియకుండా పాటలు రాయటం

క్షేమంకాదన్నారు. ఈపనికూడా అయినాక నాకేమీ తోచక సినిమా టెక్నిక్‌మీదా, స్క్రిప్టురైటింగు మీదా పుస్తకాలు కొని చదవ సాగాను. ఆ పుస్తకాలు చదివినాక నాకొకటి స్పష్టంగా తెలిసింది. ఈఫిలిం నిర్మాణంలోకి అనుభవం లేనివాళ్లు వచ్చినా దిగరాదు. ఈ పుస్తకాలు కొంచెం ముందర్రిగా చదివి ఉంటే నేను తగుదునమ్మా అని వచ్చినా ఆకథగాని ఆసంభాషణలుగాని రాసి ఉండను. నేనే అనుకుంటే నాకన్న అసమర్థులు నా చుట్టూ ఉన్నవారు.

ఈ వాతావరణంలో నాలో ఒకవిధమైన జడత్వం ప్రవేశించింది. "ఎవరెట్లా చస్తే నాకేం ?" అనే విరక్తి ఒకటి నన్నావేశించింది. భరించలేని బాధ కలిగినప్పుడు మనిషికి స్పృహతప్పినట్టుగా, భరించలేని ఆలోచనలు కలిగినప్పుడు బుద్ధికూడా స్పృహతప్పుతుంది. ఇది నా మనస్థితికి ద్వితీయావస్థ. ఈ అవస్థలో నేను ఇతరులు చేసేదాని గురించి విమర్శించటం మానేశాను. వెలుగులోనుంచి చీకటిగదిలోకి వచ్చినవాడి కళ్ళకు మొదట అంతా గాఢాంధకారంగా ఉండి క్రమంగా వెలుగునీడలు అవుపించినట్టుగా నాబుద్ధికి సినాయిచేసే ప్రయత్నాలలో ఇప్పుడు కొంత మంచీ, కొంత చెడూ కనిపించసాగింది. వాడి అవివేకం కొంత వహించటం నేర్చుకోసాగాను.

ఈవిధంగా నాబుద్ధి పరిస్థితులకు అలవాటుపడుతూ రావటంవల్ల నాకేమీ లాభంకలగలేదు. ఎందుచేతనంటే

క్రమంగా పరిస్థితులు క్షీణించసాగాయి. డబ్బు చాలాభాగం అయిపోయింది కథకీకా సంభాషణలు రాస్తున్న సమయంలోనే డబ్బు లెక్కలు చూసుకోవటం జరిగి అప్పటికే ముప్ఫైవేలు అయిపోయినట్టు బసవయ్యగారు అంచనా కట్టాడు అంతా చేరి డబ్బు తగలేశారనే మాటవచ్చింది. సీనాయికిగాని మూర్తికిగాని ఈమాట ఏమీ బాధకలిగించలేదు. కాని నేనూ, గంగడూ గిలగిలలాడిపోయినాం. రంగడు సీనాయిని దబాయించాడు కూడానూ, కాని సీనాయి నిర్లక్ష్యంగా "అందరమూ డబ్బు తగలేసినవాళ్ళమే ఇందులో తక్కువ తిన్నవాడెవడూ లేడు" అనేశాడు.

డబ్బునుగురించి ఎప్పుడయితే పంచాయతీ జరిగిందో ఆ పంచాయతీలో మిగిలిన విషయాలు కూడా వచ్చాయి. ఇంతవరకూ పిక్చరు షూటింగు ఎందుకు ప్రారంభం కాలేదు? బుక్కుచేసిన వాళ్ళకి జీతాలు ముట్టుతున్నాయి. స్టూడియోకు ఏనాడో ఎడ్వాన్సివ్వటం జరిగింది. మా తరవాత వచ్చిన వాళ్ళు సహా పిక్చరు పూర్తి చేసుకున్నారు అదే స్టూడియోలో.

"మనంకూడా షూటింగుకు రడీగానే ఉన్నాం. సంభాషణలేవి? పాటలేవి?" అన్నాడు మూర్తి.

"ట్రీట్మెంటులేకుండా సంభాషణలు గాలిలో రాస్తామా?" అన్నాను.

"అయ్యో, ఇది హాలీవుడ్డుకాదు. కథవుంది. ఒకటీ రెండూ, మూడూ అని మీకు సీక్వెన్సులిస్తాను. వాటికి

సంభాషలు రాసెయ్యండి ముందు. ఫలాని సెట్టనుకుంటే ఆసెట్టు మీద వచ్చే సీక్వెన్సులన్నీ రాసేద్దురుగాని," అన్నాడు మూర్తి.

ఆ క్షణానికి మూర్తి చాలా దక్షతగలవాడుగా బయటపడ్డాడు. మర్నాడుదయం అతను ఒక చిన్నసైజు కాగితంమీద అటూ ఇటూ పొడిమాటలు రాసుకొచ్చాడు. ఆ మాటలముందు అంకెలు వేశాడు. మొత్తం 19 అంకెలున్నాయి. కాగితం పొడుగు ఆరంగుళాలూ, వెడల్పు రెండంగుళులూ ఉన్నది. అదే మా సినేరియో అని నేనర్థం చేసుకున్నాను. వాటిల్లో ఒక్క సెట్టుమీద వచ్చే నాలుగైదు సీక్వెన్సులుచూసి వాటికి నన్ను సంభాషణలు రాయమన్నాడు డైరెక్టరు. ఏ రంగంలో ఏయే పాత్రలుంటాయో ముందురాసుకున్న కథనుబట్టి స్పష్టంగా తెలీదు. పోనీ 20 సీక్వెన్సులూ రాసుకున్నాక నే షూటింగు ప్రారంభించకూడదా, అన్నాను."

"ఒక్కక్షణం వృథా చెయ్యటం నా కిష్టంలేదు. మీ కేం మహారాజులు. ఇంకో పదివేలు ఖర్చయితే మీకు లెఖ్ఖలేదు. నేను పైకి రావలసినవాణ్ని. మీ వీలుకోసం నేను కీర్తి పాడుచేసుకుంటే రేపు నాకు మంచినీళ్ళు పుట్టవు." అన్నాడు మూర్తి.

అతను కోరినట్టే రాశాను. ముఖ్యపాత్రలుమాత్రం నే నెరుగుదురును. కాని తాత్కాలికంగా వచ్చే పాత్రలను ముందు రంగాల్లో ఏవిధంగా ఉపయోగించుకోవచ్చు. తర

వాత వాళ్ళతో పని ఏమైనా వస్తుందో రాదో కూడా నాకు తెలియదు.

సంభాషణలు చాలా బాగున్నాయన్నారందరూనూ నాకే తెలియని విషయం వాళ్ళకు తెలియటం చూస్తే ఆశ్చర్యం వేసింది. అయితే నాచుట్టూ ఉన్న వాళ్ళెటువంటి వాళ్ళంటే ఏదో, కథలో ఏదో పాత్ర నోటినుంచి ఒక సంభాషణ ఎత్తి పరీక్షించి, కథగాని పాత్రగాని తెలియకుండా ఆసంభాషణ బాగున్నదీ లేనిదీ చెప్పేరకం.

♦ ♦ ♦

ఎంతో కాలంగా ఎదురుచూసిన దివ్యఘడియ వచ్చింది. మా చిత్రం షూటింగు ప్రారంభించే రోజు వచ్చింది. సెట్టింగు సిద్ధంగా ఉంది. వచ్చి పని ప్రారంభించుకోమన్నారు స్టూడియోదార్లు. ఇప్పటికి లాడ్జిలో 20మంది దాకా పాత్రధారులున్నారు. అందులో ఒకరిద్దరు వెనక సినిమాల్లో వేసిన వాళ్ళేగాని ఖ్యాతిగడించిన వాళ్ళుకారు. మిగిలినవాళ్ళంతా అదోరకం సజ్జు.

షూటింగునాడు మూర్తి తప్పతాగి సెట్టుమీదికి వచ్చాడు. వాడితో సమంగా తాగిఉన్నాడు సీనాయి. అయితే సీనాయి నలుగురి ఎదటా పడలేదు. లైట్లులేని మూలగా చూసుకుని నిద్రపోయినాడు. మూర్తి మాత్రం ఒకచెంప తూలిపడిపోతున్నా, సెట్టంతా పర్యటనం చేస్తూ, కనపడ్డ వాడికల్లా, "నమస్కారమండి, ఇప్పుడు చూపిస్తా,

నాతడాఖా !" అంటూ నానా అల్లరి చేస్తున్నాడు. స్టూడియో తాలూకు మనుషులు కొందరు వాణ్ణి బయటికి నెట్టారుగాని, వాడే డైరెక్టరని తెలిసినాక ఏం చెయ్యాలో వాళ్ళకీ తెలీలేదు.

డైరెక్టరు పదవి ఇచ్చేదాతలున్నారు కనుక మూర్తి డైరెక్షనును అంగీకరించాడేగాని, ఆపని చెయ్యగల ననే ధైర్యం అతనికీలేదు. తీరా బాధ్యతను ఎదుర్కోవలసి వచ్చే సమయానికి బెదిరిపోయి సీనాయితోపాటు చిత్తుగా తాగివచ్చాడు. వాడినిషా దిగటానికి కాఫీ యిచ్చారు. కాఫీ తాగేసి భళ్ళున వాంతి చేసుకున్నాడు. ఆ తరవాత పెద్ద పెట్టున ఏడుపు సాగించాడు.

ఆనాటికి ఎట్లాగో ఒకపాటు తీసేశారు. నేను "కవి" గనక కొంచెం సహాయంచేస్తే మరి కొన్నిపాట్లు తీస్తా నన్నాడు కామెరామాన్. అతనికి కావలిసిన సహాయం ఏదో ఆ రోజుకు చేసేశాను.

మర్నాడు మా రంగడు, "నువే డైరెక్టు చెయ్యరా! వాణ్ణి వెళ్ళగొట్టేద్దాం ! వా డేమీ పనికివస్తాడని నాకు తోచటంలేదు" అన్నాడు నాతో. డైరెక్టు చెయ్యటం నా పని కాదని చెప్పాను. మూర్తితో బసవయ్యగారు చాలా ఘర్షణ పడటంకూడా జరిగింది. కాని సీనాయి మూర్తికి క్షమాపణచెప్పి మళ్ళీ వాణ్నే పెట్టించాడు. నేను డైరెక్టు చేస్తానని ముందుకు రాకపోవటం చాలా మంచిదయింది.

మూర్తి ఆధ్వర్యంతోనే షూటింగు సాగింది. ఫొటోగ్రాఫరు చేతా, రికార్డిస్టు చేతా రోజూ మూర్తి చివాట్లు తినేవాడు. వాడిమాట లైట్లవాళ్ళు కూడా వినేవాళ్ళు కారు. "లైట్స్, రెడీ. షూట్" అని అరవటం వాడికి తెలుసు. కామెరా సిద్ధంగా వుందా, ట్రాన్స్‌ఫార్మరు స్టార్టు అయిందా అనే ఆలోచన లేదు. రికార్డిస్టు చేసేసంజ్ఞలు వినిపించుకునేవాడు కాడు. ఈ గొడవంతా చూసి వాడిమాట ఎవరూ వినిపించుకోవటం మానేశారు. తాను తీస్తున్న పాటే వాడికి తెలిసేదికాదు. మూర్తివల్ల పనికాదు మరొకర్ని పెట్టుకోమని మంచిగా బసవయ్యగారికీ. సీనాయికీ కూడా చెప్పాను. సీనాయి నా మీద ఎగిరిపడ్డాడు. నీకు డైరెక్షనేం తెలుసునన్నాడు. నేను గొప్పవాణ్ణనుకుంటున్నాననే బాధ ఎంతకాలంనుంచీ వాడి హృదయంలో పేరుకుని ఉందోగాని ఆ క్షణాన చాలా వెళ్ళగక్కాడు.

మూర్తిగాడితో పనికాదనేమాట బసవయ్యగారితో స్టూడియోవాళ్ళే అనటం జరిగింది. అప్పుడు సీనాయి వాళ్ళతో, "మీకేం తెలుసు?" అనే అవకాశం లేకపోయింది. ముందరే ఆ మాట చెప్పినందుకు నన్ను సీనాయి అభినందించనూలేదు. కాని ఒక కొత్త ఉపాయం ఆలోచించాడు.

"మూర్తిగాడిమీద మనం బాధ్యత వెయ్యకుండా వాడేంచెయ్యవలిసిందీ నిర్ణయించటానికి ఒక సంఘం తయారుచేసుకుందాం" అన్నాడు సీనాయి.

మూర్తికి సలహాయిచ్చే తాహతున్న మనుషులు, వాళ్ళే డైరెక్షన్ చెయ్యవచ్చుగా ?" అన్నాను.

సీనాయి ఏదైనా సహించగలడుగాని నా నోట యథార్థంవస్తే సహించలేడు.

"నువ్వేదీ చెప్పవు. మమ్మల్ని ఏ ఆలోచనా చెయ్య నియ్యవు. నువు మాలోవాడివా ? మాకు విరోధివా ?" అని అడిగాడు సీనాయి నన్ను.

"మీలోవాణ్ణీకాను, మీ విరోధినీకాను. దగ్గిర ఉన్నాను గనక మీ మంచికోసం చెబుతున్నాను. డైరెక్టు చెయ్యటం చాతగానివాళ్ళు నలుగురుచేరి డైరెక్టరని వచ్చిన వాడికి ఏం చెయ్యాలో చెబుతారా ? దానివల్ల లాభం ఏమిటి ? పైగా ఎంత నష్టంఉంది ! రేపు వాడు పిక్చరు తగలేస్తే వాణ్ణి మనం ఏమీ అనటానికైనా ఉండదే ? 'మీరే నన్ను చెయ్యమన్నారు. మీ ఒప్పుదలతోటే అంతా చేశాను.' అని వాడనడూ ?" అన్నాను.

సీనాయి మొహం మాడ్చుకుని, "ఏమో. ఇప్పు డింక డైరెక్టరును కుదర్చటం అసంభవం. మూర్తి అడ్వా న్సుగా చాలాడబ్బు తినివున్నాడు. మనం పట్టుకోగల తప్పు లైనా లేకుండా చూసుకోవచ్చుగద. నేను చెప్పినట్టు చెయ్యాలిసిందే !" అన్నాడు. వాడి వాదం తండ్రికి నచ్చి నట్టు కనపడింది.

సీనాయి చెప్పినట్టు చెయ్యటంవల్ల కలిగినప్రయోజ

నం ఏమీ లేకపోయింది. మూర్తికి ఏం చెయ్యాలో చెప్పే పని సీనాయి తనమీదే వేసుకున్నాడు.

ఇక ఈ సినిమాతో నా కేమీ సంబంధం అవసరం లేదనిపించింది. రెండురోజులపాటు కూచుని మిగిలిన సీక్వెన్సులకు సంభాషణలన్నీ రాసేసి, నాకు తోచిన పాటలుకూడా రాసి రంగనాధంతో, "అబ్బాయీ, నాకు చెక్కవంగింది. ఏమైనా వచ్చేదివుంటే యిప్పించు. నేను వెళతాను" అన్నాను.

"చివరదాకా ఉండరా! నీకు జీతం ఏమిటి ఖర్మం? పిక్చరుమీద లాభంలో నీకు మూడోవంతు వస్తుంది. అందులో సహం నీ కిస్తాను" అన్నాడు రంగడు.

"అంతా ఇవ్వమన్నా నాకే యిస్తావు! కాని ఇంకో లక్షలేందే ఈ పిక్చరు పూర్తికాదు. పూర్తి అయినాక ఇది ఒక వారమన్నా నడుస్తుందో నడవదో. ఇందులో లాభం వచ్చేదేమిటి? నువు నా కిచ్చేదేమిటి?" అన్నాను.

నా మాటలన్నీ తూచా తప్పకుండా రంగడు సీనాయితో చెప్పాడని నే నూహించాను. సీనాయి నా దగ్గిరికి వచ్చి, "వెళ్ళిపోతామన్నారుటగా?" అన్నాడు. ఎన్నడూ లేని బహువచనం ప్రయోగిస్తూ.

"అవును. నే నిప్పటికివచ్చి నాలుగు నెలలు కావస్తున్నది. నా పనేమో ఎంతకీ అయిపోదు. సంభాషణాలూ, పాటలూ రాసేశాను. ఇంటిదగ్గిర పెళ్ళాం పిల్లలు లేమవు

తున్నారో తెలీదు. నా కేదన్నా వచ్చేదుంటే ఇప్పిస్తే నేను పోతాను" అన్నాను.

"దానికేంగాని, మీరు ఏం చేసినా, చెయ్యకపోయినా చివరదాకావుండి సహాయం చేస్తారేమో అనుకున్నాం. అసలు మీకు మా పిక్చరులోనే ఇంటరస్టు లేదని తేలి పోయింది. ఆ భాగ్యానికి యిన్నాళ్ళుండటంకూడా అనవస రమే. ఎప్పుడు వెళతానన్నా మా అభ్యంతరం ఉండేది కాదు...అయితే ఇప్పుడు మీ కేం రావాలంటావు ?" అన్నాడు.

సీనాయి వాగ్ధోరణి నాకు నచ్చటంలేదు. కాని వాడితో పోట్లాడటానికి నా కేమీ ఓపికలేదు.

"ఇంత రావాలని నే ననటంలేదు. ఇంటికి పోతు న్నాను కనక నా ఎకౌంటు సెటిల్ చెయ్యమంటున్నాను" అన్నాను.

"ఇంటికి వెళ్ళటానికి పదిరూపాయలు చాలవూ ?" అన్నాడు సీనాయి.

ఈ మాటకి నేను దిమ్మరపోయినాను. కాని నానోట ఏమాటా వచ్చేలోపలే నా పక్కనున్న రంగడు కాలిచెడావు విప్పి సీనాయి నెత్తిన ఫెడీమని కొట్టాడు. సీనాయి మొహాన చావుభయం కనిపించింది.

"బుద్ధితక్కువగా మాట్లాడితే చంపేస్తానురోయ్, సీనాయ్ ! నీ పిక్చర్లో వాడు ఇంటరెస్టు తీసుకోలేదంటావు. నువు వాణ్నెన్నడైనా ఇంటరెస్టు తీసుకోనిచ్చావా ? తనకు

చాతకాని పన్లకు రాకపోవటమేనా వాడుచేసిన ద్రోహం ? ఎన్నివిషయాలలో వాడు ముందుగా జరగబోయ్యే నష్టాలు చెప్పాడు ? ఒకటైనా పొల్లుపోయిందా ? ఒక్కసారయినా విన్నావా?" అన్నాడు.

రంగడు నన్ను పిక్చరు గొడవలోకి దించి ఏమైనా తప్పుచేసి వుంటే దానికంతకూ ఈ మాటలతో పరిహారం చేశాడు.

అంతేకాక రంగడు నా వెంట తనూ బయల్దేరాడు. రంగడు నాకు కనీసం రెండువందలన్నా యిప్పించాలని చూశాడు. కాని బసవయ్యగారు పాతికరూపాయలు నా చేతిలోపెట్టి, ప్రస్తుతం ఖర్చుకు వుంచుకోండి. తరవాత చేతిలో డబ్బుచూసుకుని మనియార్డరు చేస్తాను" అన్నాడు.

డబ్బు లేకపోతే పీడాపాయిరి. నేనా బెడద వదిలించుకుని బయటపడ్డాను. అదే నాకు పదివేలు. ఆ పిక్చరు పూర్తికాలేదు. బసవయ్యకు పిచ్చి ఎత్తిందనికూడా విన్నాను. ఈ దిక్కుమాలిన పిక్చరుకోసం ఆయన ఉన్నదంతా పోగొట్టుకుని అప్పులపాలుకూడా అయినాడుట. ఒక స్థితిలో కొంత తయారైన పిక్చరును అమ్మజూపితే పదివేలూ, పదిహేనువేలూ యిస్తామన్నారుట. ఆ పిక్చరు పూర్తికాలేదన్నా, బసవయ్యకు పిచ్చిఎత్తిందన్నా నాకేమీ ఆశ్చర్యం లేదు. కాని, కాలినవాడికి నిప్పంటే భయమైనట్టు ఈనాటికీ నాకు సినిమా అంటేమటుకు చచ్చేభయం మిగిలిఉంది.